

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Kies 17 maart gelijk nieuwe Eerste Kamer

Boogaard, G.

Citation

Boogaard, G. (2021). Kies 17 maart gelijk nieuwe Eerste Kamer. *Binnenlands Bestuur*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3278471>

Version: Not Applicable (or Unknown)
License: [Leiden University Non-exclusive license](#)
Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3278471>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

BINNENLANDS BESTUUR

KIES 17 MAART GELIJK NIEUWE EERSTE KAMER

Geerten Boogaard 15 jan 2021 Reageer

Het opgaan, blinken en verzinken van het Forum voor Democratie was voor de Tweede Kamer een kwestie van peilingen. Forum begon met twee zetels, leek serieus groot te gaan worden maar heeft zichzelf in virtuele Tweede Kamerzetels weer terug gemarginaliseerd naar de uitgangspositie die ze ook in werkelijke zetels hebben.

In de Eerste Kamer is de schade van de rokende puinhopen van de Tempel voor Baudet echter veel groter. Daar werd een serieuze verkiezingsuitslag geboekt, uitgedrukt in echte zetels. Baudet veroverde 85 van de 570 zetels in Provinciale Staten en werd daarmee de grootste in de Eerste Kamer met 12 van de 75 zetels. Twee jaar later telt de senaatsfractie van Forum echter nog maar twee zetels. Er is een fractie-Otten van drie zetelrovers en de rest van het soepie gaat onder de naam Fractie-Van Pareren. Senator Van Pareren? Inderdaad, een volstrekt onbekende lijstduwer die Annabel Nanninga wegens zwangerschapsverlof vervangt. De kandidatenlijst van Forum voor Democratie voor de Eerste Kamer is inmiddels wel uitgeput of afgezwaaid.

Tenzij Hiddema zich weer bedenkt. Anders liggen bij een volgende ronde gelazer in één van de drie nieuwe fracties lege bankjes in het verschiep. Ondertussen wordt straks een nieuwe Tweede Kamer gekozen waarvan de fracties een regering gaan vormen die vruchtbaar kan samenwerken met beide kamers der Staten Generaal. In een versplinterd partijlandschap en met een steeds politiekere Eerste Kamer is dat sowieso een lastige klus. Daar komt dan nu dus bij dat in de Eerste Kamer de grootste fractie op z'n gat ligt. Alle reden, kortom, om het puin te ruimen en in maart óók een nieuwe Eerste Kamer te laten kiezen, zonder nieuwe provinciale verkiezingen uit te schrijven. Staatsrechtelijk is dat prima mogelijk.

Nodig is een Koninklijk Besluit tot ontbinding, waarna de meeste partijen een licht aangepaste lijst opnieuw zullen indienen en snel de verkiezingen door bestaande Provinciale Staten zullen volgen. Forum voor Democratie zal met een aangevulde lijst kunnen komen, zodat er weer lijststopvolgers beschikbaar zijn.

De 85 leden van Provinciale Staten die destijds op lijsten van het Forum werden verkozen kunnen laten weten waar ze staan. Een stem op de boreale restanten van de moederpartij is opnieuw mogelijk. Een lijst voor JA21 kan ook geregeld worden, omdat de registratie van partijnamen doorwerkt in de verkiezingen voor de Eerste Kamer. En de afgezwaaide leden die zich onafhankelijk en provinciaal manifesteren zullen wellicht welkom zijn bij de Onafhankelijke Senaatsfractie. Met name dat laatste maakt de tussentijdse ontbinding ook een interessant experiment in de discussie over de toekomst van de Senaat. Het toenemende politieke profiel overschaduwde de verkiezingen voor Provinciale Staten steeds meer en dus wordt gezocht naar nieuwe manieren om de Eerste Kamer samen te stellen. Eén van de voorstellen daarvoor is het idee van John Bijl om de Eerste Kamer niet meer (alleen) door Provinciale Staten te laten kiezen maar (ook) door alle gemeenteraden van Nederland.

De verkiezingen voor de Eerste Kamer zullen daardoor minder kunnen worden gecontroleerd vanuit nationale partijkantoren, al was het maar omdat inmiddels één derde van de raadszetels door lokale partijen wordt bezet. Een

dergelijke verkiezing levert een Eerste Kamer op die veel gevoeliger zal zijn voor klachten van decentrale overheden dan de huidige blijkt. Meer concreet: ik geloof niet dat een Eerste Kamer die hoopt door 8600 gemeenteraadsleden te worden herkozen het Wmo-abonnementstarief had laten passeren. De gelijkwaardige partijfinanciering waar lokale partijen terecht om vragen zou, ook per ommegaande zijn geregeld.

Een echt lokaal samengestelde nationale Senaat zou een prima idee zijn om het verstoorde evenwicht in de verhoudingen van de decentrale eenheidsstaat te helpen herstellen. En daar kunnen we in maart mee beginnen.

Bron: <https://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/opinie/columns/kies-17-maart-gelijk-nieuwe-eerste-kamer.15952460.lynkx>.

© Copyright 2021 Kluwer. Alle rechten voorbehouden.